

Mysteriën en lofzangen
van God, kosmos, mens
het godsplan verwerkelijken

Rozekruis Pers

MYSTERIËN EN LOFZANGEN
VAN GOD, KOSMOS, MENS

**MYSTERIËN EN LOFZANGEN
VAN GOD, KOSMOS, MENS**

het godsplan verwerkelijken

ANDRÉ DE BOËR

 RozeKruis Pers
www.rozekruispers.com

colofon

Boekontwikkeling Lectorium Rosicrucianum
Illustraties pag 2-3, 21, 191 Truus Waszink (2009)
Grafisch ontwerp en druk Rozekruis Pers, Haarlem
Letter Adobe Chaparral Pro
Papier 90 grams BioTop-3 van Antalis
ISBN 978 90 6732 466 3
© Rozekruis Pers – Haarlem, 2018
Rozekruis Pers
Bakenessergracht 5
2011 JS Haarlem
(023) 532 38 52
info@rozekruispers.com
www.rozekruispers.com

INHOUD

- woord vooraf 7
- inleiding – de weg der sterren 12

DEEL 1 MYSTERIËN VAN GOD, KOSMOS, MENS

- 1 het goddelijke ervaren 23
- 2 dimensies onderscheiden 41
- 3 bewust waarnemen, denken en doen 57
- 4 esoterisch onderricht ontvangen 75
- 5 reinigingen realiseren 95
- 6 God lofprijzen 115
- 7 geestelijke krachten assimileren 133
- 8 de weg van de godsvrucht gaan 153
- 9 de gnosis verkondigen 171

DEEL 2 LOFZANGEN VAN GOD, KOSMOS, MENS

- 1 Zonnehymne (Echnaton) 193
- 2 Tabula Smaragdina (Hermes Trismegistus) 195
- 3 Niemand heerst over de geest (Het geheime boek van Johannes) 197
- 4 Hermetisch dankgebed (Nag Hammadi) 199
- 5 Boetezangen (Het evangelie van de Pistis Sophia) 201
- 6 Ode aan de wijsheid (Wijsheid van Salomo) 203
- 7 Universele geloofsbelijdenis (Karl von Eckartshausen) 205
- 8 Hymne aan Ahura Mazda (Henry van Dyke) 207
- 9 Getuigenissen van Mani (Mani's Lichtschat) 209
- 10 O geestvuur (Hildegard von Bingen) 211
- 11 Het liefdelied van de nimfen (De alchemische bruiloft) 213
- 12 Leven is liefde (Mikhail Naimy) 215
- 13 Het lied van de rietfluit (Rumi) 219
- 14 Wijzangen (Rabindranath Tagore) 221
- 15 Salat (Inayat Khan) 223
- 16 Onze Vader (Mattheüs) 225
- 17 Het hogepriesterlijk gebed (Johannes) 227
- 18 Psalmen (Bijbel) 231
- 19 Gebed van Paulus de Apostel (Nag Hammadi) 233
- 20 Lofzang bij een inwijdingsritueel (Nag Hammadi) 235
- 21 Het Nuctemeron (Apollonius van Tyana) 237
- 22 Rijke perspectieven (Zarathoestra) 239
- literatuurverwijzingen 243

woord vooraf

Vrijwel dagelijks denken we aan de toekomst. Aan onze eigen toekomst, aan die van onze dierbaren en soms ook aan de vooruitzichten voor de maatschappij en voor de planeet aarde. Keuzes die we in ons leven maken, laten we voor een belangrijk deel bepalen door onze ideeën en inzichten over wat goed is voor de toekomst. We kiezen een beroep, we verbinden ons met bepaalde mensen en groepen, en we hebben affiniteit met ethische en morele principes waar we naar trachten te leven. Daarbij laten we ons leiden door het beeld dat we hebben van de mens, van de wereld en misschien ook van God of het goddelijke.

In ons leven komen we in aanraking met allerlei visies en methoden om zelf richting te geven aan ons leven. Die zijn bijna allemaal afgeleid van drie grote stromingen die al millennia bestaan: de materialistische weg (*de weg van het lichaam*), de mystieke weg (*de weg van het hart*) en de occulte weg (*de weg van het hoofd*). De oplossingen die we realiseren vanuit deze drie benaderingen, hebben directe gevolgen voor onze zijnstoestand, onze levens en onze omgeving.

In vele religies, levensbeschouwingen en spirituele bewegingen wordt er gesproken over een ideale, materiële of spirituele werkelijkheid die er is of die gerealiseerd kan worden. Door zulke ideeën kunnen we ons laten inspireren, maar ze veranderen niets aan het feit dat we sterfelijk zijn.

Er zijn talloze methoden ontwikkeld waarvan wordt gezegd dat ze ons in staat stellen de sluiers die ons bestaan omhullen

te doorbreken, zodat we kunnen doordringen tot een dieper begrip en zo ons lot in eigen hand kunnen nemen. Denk aan bijvoorbeeld astrologie, magie, alchemie en ook aan natuurwetenschappen en neurowetenschappen. Die bieden ons inderdaad mogelijkheden om een machtiger mens te worden in de driedimensionale werkelijkheid. Ze zijn echter ongeschikt om ons van onszelf te bevrijden.

De gnostieke weg, die centraal staat in dit boek wijst een andere richting. Daar gaat het niet primair om mij, maar om de Andere in mij die de weg van de mysteriën kan gaan. Die Andere, dat is de onsterfelijke en goddelijke mens die in mij verborgen ligt, kan in mij ontwaken en groeien, zodat ik geleidelijk mijn leven in dienst kan stellen van dat goddelijke in mij.

Deze omkering van rollen vindt plaats in een proces dat transfiguratie wordt genoemd. Dat vernieuwingsproces begint met een diep innerlijk verlangen en kan op geen enkele manier worden geforceerd. Toch is een juist begrip noodzakelijk om de weg van transfiguratie te kunnen bewandelen.

Dit boek, 'Mysteriën en lofzangen van God, kosmos, mens', maakt deel uit van de boekenserie Spirituele teksten bibliotheek. De uitgaven daarvan zijn handreikingen voor mensen van de 21ste eeuw die in hun dagelijkse leven een weg van geestelijke bewustwording en vernieuwing willen gaan. Ze zijn gebaseerd op zorgvuldig geselecteerde klassieke spirituele teksten en heldere beschouwingen daarover, vanuit de meer dan vier eeuwen oude levende traditie van de rozenkruisers. Alle boeken van Spirituele teksten bibliotheek zijn geestelijk geïnspireerd, breed georiënteerd en diep geworteld. Ze zijn ideaal als uitgangspunt voor levensbeschouwelijke leesgroepen en verdiepingskringen, mede omdat ze ook beschikbaar worden gesteld als gratis online-programma's op de website www.spiritueleteksten.nl, waar alle teksten kunnen worden gelezen en beluisterd.

Mysteriën en lofzangen van God, kosmos, mens is het derde en laatste deel van een trilogie over de gnostieke mysteriën die betrekking hebben op het pad van transfiguratie. Die drie boeken kunnen worden herkend aan een zon op het omslag. De mysteriën hebben van nature een universeel karakter en zijn dus niet exclusief gekoppeld aan een bepaalde religie, filosofie of spirituele beweging. De universele wijsheidsleer komt tot uitdrukking in vele en uiteenlopende tradities, maar helaas treden daarin vaak vervlakkingen, kristallisaties en degeneraties op, zodat de geest zich daaruit terugtrekt.

Het eerste deel van de trilogie, 'Mysteriën en symbolen van de ziel', is vooral gebaseerd op klassieke spirituele teksten uit diverse authentieke spirituele tradities. Het tweede deel 'Mysteriën en uitdagingen van geboorte, leven en dood' is gefundeerd op de joods-christelijke traditie, met name bijbelteksten waardoor wij ons kunnen laten inspireren. Dit derde deel 'Mysteriën en lofzangen van God, kosmos, mens' is opgebouwd aan de hand van teksten uit de hermetische traditie, die afkomstig zouden zijn van de legendarische Egyptische ingewijde Hermes Trismegistus. Bij het grote publiek en ook bij professionals als theologen, psychologen, pastors en geestelijk verzorgers zijn de teksten van de driemaal grote Hermes nog grotendeels onbekend. Toch kunnen die een belangrijke hulp zijn voor de mens die zoekt naar levensvernieuwing en levensvervulling. In de loop van de eeuwen zijn ze vrijwel onaangetast gebleven en hebben niets van hun zeggingskracht verloren. Ze maken duidelijk hoe de mens onderdeel is van een goddelijk scheppingsplan, en geven aanwijzingen over hoe de mens geschikt kan worden om mee te werken aan de uitvoering daarvan.

J. van Rijckenborgh (1896-1968), één van de stichters van de Internationale School van het Gouden Rozenkruis, maakte in de jaren vijftig van de vorige eeuw kennis met de hermetische ge-

schriften en ontdekte de grote waarde die deze kunnen hebben in de ontwikkeling van de mensheid. Hij verzorgde een nieuwe Nederlandse vertaling en voorzag die van uitgebreide commentaren, die gepubliceerd zijn in de vier delen van de boekenserie 'De Egyptische Oergnosis'. De hermetische citaten in dit boek komen uit die boekenserie en ook uit het boekje dat in het Nederlands is gepubliceerd onder de titel 'Vermaning van de ziel'. Elk hoofdstuk wordt voorafgegaan door een kort gedeelte uit de toelichtingen van J. van Rijckenborgh.

In het eerste deel van 'De Egyptische Oergnosis' beschrijft J. van Rijckenborgh de toestand van de mens die gebonden is aan het tijdelijke, terwijl de eeuwigheid zijn bestemming is. Het tweede deel behandelt uitvoerig hoe je daarvan vrij komt. Als uitgangspunt neemt hij het inzicht dat de mens in zijn huidige bestaan God niet kent. Neem afstand, zegt hij, laat de binding met de natuurkrachten los. De moeilijkheden die je als strevende mens bij dit proces tegenkomt, beschrijft de auteur in deel drie. Deze bestaan onder meer uit de verwarring omtrent goed en kwaad, de werking van het verstand, en tenslotte de neiging van de mens om alles voor 'eigen zaak' te gebruiken. Een hoogtepunt bereikt de schrijver in het vierde deel, waarin hij diep doordringt in de reiniging van het hart en het denken door waarheid, een zuiverende vibratie, toe te laten.

De mensen en de maatschappij veranderen voortdurend. Daarom is het belangrijk dat de gnosis steeds weer op een nieuwe manier wordt uitgedragen, zodat mensen van nu bereikt, aangesproken en ook innerlijk geraakt kunnen worden. De drie uitgaven van de genoemde trilogie geven tezamen een goede indruk van de wijsbegeerte van het rozenkruis. Daarbij gaat het niet om een vastomlijnde leer, maar om een gewaad waarin de universele wijsheidsleer, die niet in woorden kan worden uitgedrukt, zich tijdelijk kan hullen. Anders geformuleerd aan de hand van een

metafoor uit hoofdstuk 7: de drie boeken vormen de vaten die het mogelijk maken dat de wijn kan worden ontvangen.

Het eerste deel van dit boek, 'Mysteriën van God, kosmos, mens', bestaat uit negen spirituele teksten uit het zogeheten Corpus Hermeticum en negen bijbehorende, thematische beschouwingen. Zij richten zich zowel tot het hart als het hoofd. Het tweede deel, 'Lofzangen van God, kosmos, mens', is samengesteld uit 22 lofzangen uit de spirituele wereldliteratuur.

Wij hopen van harte dat deze uitgave zal bijdragen aan de herkenning van de roep van de gnosis tot de zelfverwerkelijking in het heden en dat tallozen zich zullen kunnen voorbereiden de sleutel van bevrijding van zichzelf, de mensheid en de wereld te gaan hanteren.

Rozekruis Pers,
Doride Zelle

inleiding

DE WEG DER STERREN

‘**D**e mens is een groot wonder, o Asclepius’. Ieder weldenkend mens zal deze uitspraak, die wordt toegeschreven aan de Egyptische wijze Hermes Trismegistus, kunnen bevestigen, ongeacht zijn of haar afkomst, achtergrond, levensbeschouwing en religie. In de afgelopen duizenden jaren heeft de mensheid veel kennis opgedaan over zichzelf en over de verschijnselen op aarde en in het universum. Er zijn talloze studies gedaan die belangwekkende inzichten bieden in het functioneren van het mineralenrijk, het plantenrijk, het dierenrijk en de mensheid.

De onderzoekingen binnen de wetenschappen strekken zich steeds verder uit, zowel naar het oneindig grote – naar het heelal met de planeten, manen, sterren, sterrenstelsels en zwarte gaten – als naar het oneindig kleine: naar de moleculen, atomen en elementaire deeltjes, waaruit alle materie is opgebouwd, deeltjes die als gestolde energie zijn te beschouwen. Hoe meer kennis we verkrijgen over het universum en alles wat daar deel van uitmaakt, hoe groter onze verwondering zal zijn over het ontwerp, de functionaliteit en de perfectie van de kosmos.

Ook de levensprocessen worden met een toenemende nauwkeurigheid beschreven en verklaard. Wetenschappers ontwikkelen steeds effectievere methoden om levensprocessen te beïnvloeden in richtingen waar zij belang aan hechten.

In de afgelopen eeuw zijn er grote vooruitgangen geboekt in alle wetenschappen die de mens en het menselijk handelen onderzoeken en beschrijven, zoals biologie, psychologie, sociologie, antropologie, economie, politicologie en theologie. Zouden al die we-

tenschappen tezamen in staat zijn om een compleet beeld te geven van het verschijnsel mens? Wetenschappers kijken op een objectieve manier naar de mens, naar aspecten die zintuiglijk vastgesteld kunnen worden en vaak ook kunnen worden gemeten. Door die restrictie gaan ze voorbij aan de essentie die de mens werkelijk tot mens maakt, en die samenhangt met de bewuste, levende ervaring, die ook wel wordt aangeduid met het woord ziel. Zo krijgen zij geen toegang tot de mysteriën van de mens, en zeker niet tot de mysteriën van de kosmos en van God.

Het lijkt erop dat we, naarmate we meer te weten komen over het wat en het hoe van het leven en het mens-zijn, we verder verwijderd raken van fundamentele vragen als: Wat is de betekenis van ons bestaan hier? Wat heeft ons naar deze vreemde wereld gebracht? Wat is onze bestemming? Via zulke vragen kunnen we in contact komen met de mysteriën van het leven waar ons verstandelijke denken niet in kan doordringen. De Chinese filosoof Lao Zi schreef enkele eeuwen voor het begin van de jaartelling in vers 14 van zijn Daodejing: *Kijk naar Tao en je ziet het niet; men noemt het kleurloos.*

Luister naar Tao en je hoort het niet; men noemt het geluidloos.

Tast naar Tao en je raakt het niet aan; men noemt het onstoffelijk.

Wie wil doordringen tot de essentie van het leven, heeft iets nodig dat wereldwijd wordt aangeduid met het Griekse woord gnosis, dat 'kennis' betekent en verwijst naar innerlijk weten. Steeds wordt deze benaming gebruikt om duidelijk te maken dat het gaat om de kennis van het hart en niet om de kennis die voortvloeit uit ons verstandelijke denken.

Is het mogelijk om iets van die kennis, van die gnosis te verwerven? Het antwoord luidt: ja! Maar het is essentieel te beseffen dat gnosis niet kan worden verkregen met de ons vertrouwde intellectuele methoden voor het verkrijgen van kennis zoals die overal worden toegepast. Gnosis manifesteert zich namelijk in de mens in wie een bijzonder proces begonnen is. We zouden kunnen zeggen dat de verwerving van dergelijke innerlijke kennis een soort

fermentatieproces is dat op gang komt zodra een goddelijk principe actief wordt in een individu. Dit goddelijke principe is overal ter wereld bekend in religies, mythen en filosofieën, omdat dit het fundament is van al het spirituele streven. De Duitse dichter Friedrich Schiller sprak in zijn gedicht 'Ode aan de vreugde' over de godenvolk. In het oosten wordt het aangeduid als het juweel in de lotus, als atman of als de geest in de vallei, zoals Lao Zi het noemt. En de rozenkruisers spreken over de roos in het hart, die in de mens aanwezig is als een bloemknop, maar kan openbloeien wanneer hij zich weet open te stellen voor het geestelijke licht. De Bijbel gebruikt het symbool van het zaad dat in de aarde wordt gezaaid en uitgroeit tot een levensboom waarvan de vruchten kunnen worden geoogst.

Werkelijke gnosis komt van binnenuit en manifesteert zich veelal als het gevolg van een innerlijke aanraking na een uitgebreid zoeken. Ieder mens zoekt, heeft gezocht of gaat zoeken. Heel het mens-zijn is verbonden met het zoeken naar vervulling. Er ontbreekt ons iets, we zijn beperkt, eindig, onvolkomen. Wat kunnen we doen om te ontkomen aan deze innerlijke onrust?

We kunnen ons verdoven met alles wat deze wereld ons biedt. Dan zoeken we vergetelheid. We kunnen ook alles in het werk stellen om een aangenaam leven te leiden. Dan zoeken we geluk. We kunnen ook ontevreden zijn met onze materiële levensomstandigheden. We zoeken dan bezit.

Het menselijke zoeken kent dus allerlei gradaties. Voortgedreven vanuit het gevoel onwetend te zijn, niet in staat de wereld te beheersen, niet wetend hoe het volmaakte te scheppen, zoekt de mens. Hij zoekt naar het hogere, het diepere, naar het ware, want er moet een geheim zijn, een sleutel. Er moet toch een waarheid zijn, wellicht ergens verborgen in de vorm van wetenschap, religie of kunst. Een waarheid die het volmaakte vertegenwoordigt. Heilige geschriften, legenden en verhalen daarover spreken ons toch niet voor niets aan, en roepen soms in ons een gevoel van heimwee op.

Sinds mensenheugenis wordt er gezocht naar de ontbrekende schakel die met meerdere namen wordt aangeduid. Men zoekt naar het levenselixer, naar de steen der wijzen en naar de heilige graal, omdat daarover wordt gezegd dat zij leiden naar het goede, het ware en het schone. Wat is de ontbrekende schakel, de schakel die ons verbindt met de hogere werkelijkheid, waarvan we het bestaan soms intuïtief aanvoelen, maar die ons telkens weer ontglipt? Ons mens-zijn is niet compleet, onvolmaakt, omdat de verbindende schakel met onze goddelijke oorsprong er niet meer is. Fundamentele wetenschap, ware religie en koninklijke kunst van bouw zijn losgelaten, vergeten, vervaagd. De terugkeer tot dat goddelijke, het herstel van de binding met het goddelijke, dat is het geheim, het mysterie.

Er is een sleutel die de deur tot die oorspronkelijke toestand, dat oorspronkelijke rijk, dat koninkrijk opent. Het is de gnosis, de mysterieuze kracht uit het goddelijke rijk, waaraan dit boek 'Mysteriën en lofzangen van God, kosmos, mens' is gewijd. Het is de inspiratie vanuit een onzichtbare levensrealiteit, die zich in de mens kan manifesteren als gnostiek geïnspireerde wijsheid, liefde en daadkracht – attributen die geschonken worden wanneer het latente goddelijke principe in het hart van de mens ontwaakt en hij de stille stem vanuit zijn diepste innerlijk gaat volgen.

Het volgen van de stem van het rozenhart is als het gaan van een weg die ook wel het pad van transfiguratie wordt genoemd, omdat de mens aan een fundamentele verandering wordt onderworpen. Het is het pad van inwijding, dat van oudsher wordt vergeleken met de metamorfose van de rups tot vlinder. Binnen de middeleeuwse gnostieke beweging van de katharen werd het aangeduid als de weg der sterren, waarop de mens symbolisch vrij komt van de aantrekkingskracht van de aarde. Die gedachte werd zo'n duizend jaar eerder al uitgedragen in een aantal geschriften die in de eerste eeuwen van de jaartelling in het Grieks geschreven zijn in de Egyptische havenstad Alexandrië, en die op naam zijn gesteld van Hermes Trismegistus. Deze legendarische ingewijde beschrijft

de weg der sterren als het opstijgen door meerdere hemelsferen. De eerste zeven sferen zijn nog sterk verbonden met de aarde en houden verband met de zeven klassieke planeten, maar vanaf de achtste sfeer is alles totaal anders. Vandaag de dag zouden we zeggen dat er vanaf de achtste sfeer sprake is van een andere dimensie of van een totaal ander levensveld, waarvan we ons met ons gewone denkvermogen geen voorstelling kunnen maken, maar die toch door de mens intuïtief kan worden ervaren.

Kenmerkend voor de hermetische geschriften, ook wel de hermetica genoemd, is dat zij ervan uitgaan dat er een onverbrekelijke samenhang en verbondenheid bestaat tussen God, de kosmos en de mens, en ook dat de mens de opdracht heeft om het goddelijke in zichzelf te laten ontwaken en groeien, zodat hij geschikt wordt om mee te werken aan de uitvoering van het goddelijke plan dat aan de kosmos ten grondslag ligt. Ook in de huidige tijd kan de mens zich door die ideeën, die voortkomen uit innerlijk weten, uit gnosis, nog steeds laten inspireren.

De sterrenkunde is één van de oudste wetenschappen. Vanaf de vroegste tijden heeft de mens met eerbied en ontzag opgezien naar de wonderbare sterrenhemel. Door de eeuwen heen zijn er altijd mensen geweest die grote belangstelling hadden voor de wetten en orde die wij kunnen opmerken in de hemelverschijnselen, en die grote voldoening vonden in het vergaren van kennis over de hemellichamen en hun bewegingen. Tegenwoordig worden er drie vormen van sterrenwijsheid onderscheiden die duidelijk van elkaar verschillen, maar die in vroegere tijden nog een eenheid vormden: astronomie, astrologie en astrosofie. Deze drie gaan er allemaal van uit dat in het universum systeem en ordening heersen.

De astronomie of sterrenkunde brengt de ordening van het zichtbare deel van het heelal in kaart en probeert daar verklaringen voor te vinden. Voor zover begrip en bewustzijn dat mogelijk maken en met behulp van steeds geavanceerdere instrumenten wordt een gedeelte van het universum onderzocht. Die instrumenten zijn mo-

menteel zo gepreciseerd, dat we in plaats van over het zichtbare, beter over het waarneembare heelal kunnen spreken.

Astrologie geeft de invloed weer die sterrenstanden en planeetstanden in opeenvolgende perioden uitoefenen op mens en wereld. In individueel opzicht gaat het hierbij om de levensperiode vanaf de eerste geboortekreet tot aan de laatste ademtocht. Daarbij is het meestal de praktijk dat de mens die astrologie beoefent, zoveel mogelijk harmonie probeert te creëren in de wereld van tegenstellingen waarin hij leeft, door rekening te houden met de sterrenstanden.

Aldus manoeuvreert de mens zo behoedzaam mogelijk tussen goed en kwaad, tussen datgene wat het lot al bepaalde en datgene wat hij mogelijk nog als keuze heeft, en probeert er het beste van te maken. Het leven naar de wetten van het lot, door middel van de astrologie, vermindert echter niet de angst en de bezorgdheid van de mens. Integendeel, door er zo intensief mee bezig te zijn wordt de mens nog sterker aan zijn zelfhandhaving gebonden. En die zelfhandhaving is een grote barrière op wat Hermes 'de weg van de godsvrucht' noemt.

De astrosofie gaat ervan uit dat de invloed van sterrenstelsels en planeten naar ons uitgaat op basis van onvergankelijke, bovenaardse wetten. Deze sterrenwetenschap beperkt zich niet tot het zichtbare en meetbare heelal. Zij heeft goddelijke openbaring als grondslag. Zij geeft de planmatigheid weer van alles wat plaatsvindt in het universum. En zij stelt dat die planmatigheid uitgaat van een goddelijk plan met mens en wereld. Achter het voor de mens zichtbare drijft een onzichtbare, reële werkelijkheid, die invloed heeft op het zichtbare. Dit boek, 'Mysteriën en lofzangen van God, kosmos, mens – het godsplan verwerklijken', gaat niet over astronomie en astrologie, maar is wel geworteld in astrosofie.

De hermetische geschriften waaruit in dit boek wordt geciteerd, zijn filosofisch van aard en bovendien geïnspireerd door een hoger, innerlijk weten dat zich heeft geopenbaard. Toen ze in de renaissance herontdekt werden, waren vele geleerden er

bijzonder enthousiast over omdat ze grote overeenkomsten ontdekten met het hun zo vertrouwde christendom. Zij meenden de sleutel in handen te hebben tot wat we de universele wijsheidsleer zouden kunnen noemen.

Uit de manifesten van de klassieke rozenkruisers uit het begin van de zeventiende eeuw is af te leiden dat zij de hermetische geschriften kenden en daar grote waarde aan toekenden. Zij beschouwden Hermes als de oerbron van alle wijsheid. Aan de hermetische leringen ontleenden zij met name ook een aspect dat een centrale rol speelde in hun plannen om te komen tot een algehele vernieuwing van mens en maatschappij: het inzicht dat de mens een microkosmos is, een afspiegeling van de macrokosmos. Ook binnen de huidige Internationale School van het Gouden Rozenkruis is dit een essentieel uitgangspunt. Als microkosmos en als klein zonnestelsel behoort de mens tot een eeuwigheidsnatuur van goddelijke oorsprong. Uit die oorsprong is de mens als microkosmos voortgekomen en van die openbaring moet men zich opnieuw bewust worden. De huidige realiteit van de mens laat echter zien dat hij verbroken is van dit bewustzijn, dat zijn wezen is beneveld en dat hij vanwege zijn ik-centraliteit het goddelijke veld van leven niet meer kan waarnemen. Door de eeuwen heen is de mens echter geweest op de godsvonk die hij in zijn hart meedraagt. Daarin ligt als een zaad de mogelijkheid tot wedergeboorte, tot terugkeer naar de oorsprong besloten. De mens is om die reden een tweevoudig wezen, hij behoort tot twee naturen: de aardse, sterfelijke natuur met al zijn facetten, en de bovenaardse natuur, de godsnatuur.

De microkosmos is om die reden gelijktijdig opgenomen in twee ontwikkelingen.

Ten eerste is er een ontwikkelingsweg als goddelijk wezen binnen de oorspronkelijke natuur, een natuur die niet is onderworpen aan de factor tijd, die aan alles een einde maakt. En ten tweede zien we een tijdruimtelijke ontwikkeling waarin de microkosmos wordt geleid tot een volheid van ervaringen, tot aan een dieptepunt, van

waaruit hij weer zou kunnen opklimmen vanuit de materiële gebondenheid, om vervolgens, verrijkt met de schat aan opgedane ervaringen, het pad van de eerste ontwikkeling te vervolgen. Zo zullen uiteindelijk mens en microkosmos als een eenheid gaan beantwoorden aan hun oorspronkelijke bestemming.

Momenteel bevindt de mensheid zich op een omslagpunt van haar ontwikkeling. Na het bereiken van het dieptepunt, het nadir, moet nu met behulp van de sterfelijke persoonlijkheid de weg van opgang worden gerealiseerd. Vanuit een nieuwe bezieling door goddelijke kracht kan een verandering ontstaan van bewustzijn, denken, willen en voelen, ja, van het hele wezen. Heel de mensheid wordt momenteel in een andere richting gedreven door nieuwe sterrenkrachten. Een hogere orde doet een appèl aan de mens tot reageren. Eeuwenlang is dit al in de universele leer van verschillende volken aan de mens overgedragen, en hebben mensen daaraan gehoor gegeven. Steeds sterker wordt ieder mens voor de noodzaak geplaagd om op die roep te reageren. Wanneer dat gebeurt, verandert ook de oude voorstellingswereld. Grootse perspectieven openen zich voor de mens die de zin van zijn leven gaat begrijpen. De belangstelling verandert.

God vinden en dienen ligt als mogelijkheid in het hart van ieder mens besloten. Dit houdt in, dat de goddelijke kern moet groeien en de ik-centraliteit minder moet worden. Hij of zij die deze omslag in het eigen zelf teweeg heeft gebracht, is vanaf dat moment een eeuwigheidsganger geworden. Hij ondergaat de waarheid van het goddelijke plan voor wereld en mensheid, dat zich in macrokosmos, kosmos en microkosmos kenbaar maakt.

Jan Schoeber,
Hilversum, juli 2018

MIJZELF TOT PAD ZIJN

Ik zag in de diepte der aarde
en in de hoogte der lucht.
En het was vol beweging:
een geboorte van vuur,
een schittering van sterren,
een uitdoven van vulkanen.

Ik keek om mij heen,
en het was vol beweging.
Ik zag mensen bouwen,
toppen bestijgen
en in krijgsgeweld ten onder gaan.

Ik schouwde in mijzelf,
doorgrondde het rusteloos beweeg
in een geboorte van vurig verlangen,
het bouwen van luchtkastelen
en het wegspoelen met tranen.

En het lijden der mensheid ziende
vroeg ik: 'Wat moet ik doen?'

Een fluistering bereikte mijn oor:
'Wees een trap die reikt van de aarde tot de hemel,
waarop zij een trede tot het licht kunnen gaan'.
Doch mijn hart was onrustig en ik vroeg opnieuw:
'Wat moet ik doen?'

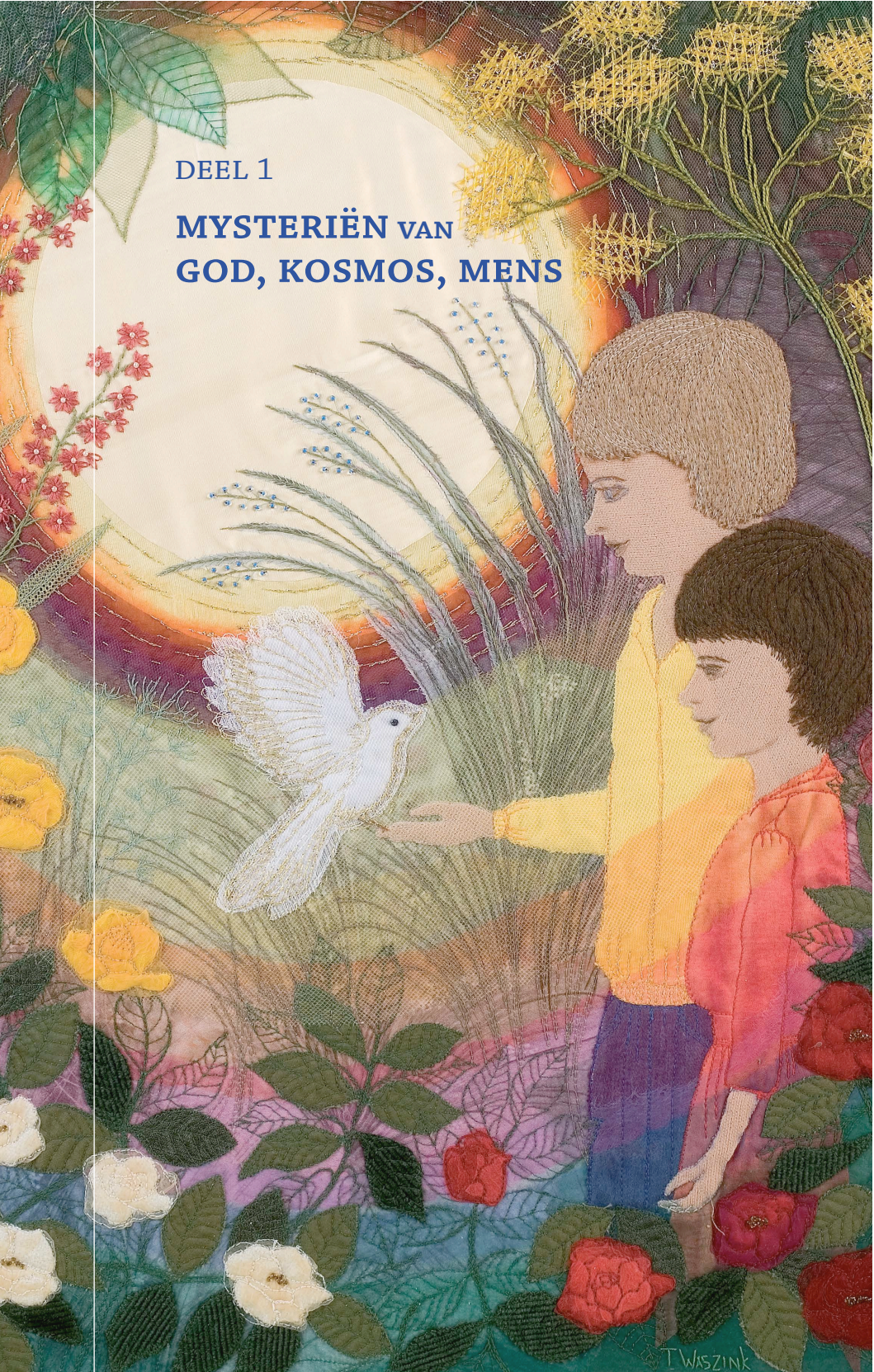
Een fluistering bereikte mijn andere oor:
'Wees een brug, die de ene oever met de andere verbindt,
zodat zij over de wilde stroom worden gedragen.'
Doch mijn hoofd was onrustig en ik vroeg opnieuw''
'Wat moet ik doen?'

Er kwam geen antwoord.
Uit de hoogte, noch uit de diepte,
van alle anderen, noch van mijzelf.
De ruimte was antwoordloos.
Het moeten loste op in stil ont-moeten.
Ik kon niets doen
dan zelf-vergetend
mijzelf tot pad zijn.

(Pentagam 1988-3)

DEEL 1

**MYSTERIËN VAN
GOD, KOSMOS, MENS**

God is zowel transcendent als immanent. Dat wil zeggen dat hij alle kosmische gebieden doorstraalt, zich in alles en allen openbaart en tegelijkertijd buiten de al-openbaring is in dat wat niet gekend kan worden. Hij is aldus de kenbare en de onkenbare, tijd en eeuwigheid tezamen. Daarom is het duidelijk dat, op basis van deze werkelijkheid, zij die doordringen in de gnosis zich op een geheel andere wijze op de godheid bezinnen, in aanbidding, lofprijzing en dankbaarheid.

De natuurreligieuze mens maakt zich, hoe dan ook, een voorstelling van de godheid met meer of minder majesteit. Al naar de mens primitief of wat meer gecultiveerd is, richt hij zich tot een god, die hij zich ergens denkt te zijn. Meestal bóven zich. Als men zich op iets wil bezinnen, zoals in dit geval op God, in aanbidding, lof of dankzegging, heeft men een concentratiepunt nodig om zich daarop te richten.

Doch waarheen moet de gnosticus, die in het wezen van de dingen is ingeleid, zich wenden? Met betrekking tot God de Vader kan hij geen enkel concentratiepunt vinden! Of het zou dan moeten zijn een onderdeel, een nietig klein detail, van de godsopenbaring. Het transcendente, dat tevens het immanente is, kan men immers op geen enkele dialectische wijze bepalen: niet met tijd, niet met: eeuwigheid, niet met afstand, niet met een gerichtheid, op geen enkele wijze!

HOOFDSTUK 1

HET GODDELIJKE ERVAREN

SPIRITUELE TEKST: **Corpus Hermeticum 8:20-35**²

Indien u God ook wilt waarnemen in en door de sterfelijke wezens die op de aarde en in de diepte zijn, overdenk dan, mijn zoon, hoe de mens in de moederschoot wordt opgebouwd; overweeg nauwkeurig de kunstvaardigheid van deze wording en leer wie de bouwheer is van deze schone en goddelijke beeltenis van de mens.

Wie heeft de bolvorm van de ogen geboetseerd?

Wie heeft de openingen van de neusgaten en de oren geboord?

Wie heeft de mond geopend?

Wie heeft het netwerk van spieren en zenuwen gespannen en in het lichaam bevestigd?

Wie heeft het kanalenstelsel van de aderen gelegd?

Wie heeft aan de beenderen vastheid geschonken?

Wie heeft het vlees met een huid overkleed?

Wie heeft de vingers gescheiden?

Wie heeft de zool van de voeten verbreed?

Wie heeft de uitgangswegen door het lichaam gegraven?

Wie heeft de milt geplaatst?

Wie heeft het hart zijn piramidale vorm gegeven?

Wie heeft de lever verruimd?

Wie heeft de longkamers poreus gemaakt?

Wie heeft de buikholte haar ruimte verleend?

Wie heeft de meest geachte delen in de openbaarheid geplaatst en de niet geachte in het verborgene?

Zie hoeveel kunstvaardigheid en hoeveel verschillende werkwijzen op één enkele materie zijn toegepast, hoeveel kunstwerken in één werkstuk zijn samengebracht, alle uitermate schoon, alle volmaakt van afmetingen, alle onderling verschillend. Wie heeft al deze dingen gemaakt? Welke andere moeder, welke andere vader, o dieptepunt van toegeslotenheid! Bestrijd dan ook nimmer, o Tat, de werken van de handen van de schepper. Beter en sterker nog dan uit de naam God spreekt zijn grootheid uit de aanduiding: Vader van alle dingen. Alleen hem komt het toe Vader te zijn. Ja, dit is in waarheid zijn openbarende daad.

En, als u mij verzoekt zo iets te zeggen dat nog stoutmoediger is: het is zijn wezen om alle dingen te bevruchten en voort te brengen. Zoals zonder schepper niets tot aanzijn kan komen, zo zou de schepper de eeuwige niet zijn, indien hij niet eeuwig schept: in de hemel, in de lucht, op de aarde, in de diepte, in alle delen van het universum, in het heelal, in datgene wat is en in datgene wat niet is.

Er is niets in het heelal dat hij niet is. Hij is zowel datgene wat is, als datgene wat niet is. Al wat is heeft hij geopenbaard, en al wat niet is, houdt hij in zich besloten. Hij, God, is boven alle naam verheven; hij, de onzienlijke, die toch het meest geopenbaard is; hij, die door de geestziel wordt aanschouwd, maar ook voor de ogen waarneembaar is; hij, de onlichamelijke, die vele, ja alle lichamen heeft. Er is niets dat hij niet is, want al wat is, is hij. Daarom ook heeft hij alle namen, omdat zij uit de ene Vader zijn. Daarom ook heeft hij in het geheel geen naam, omdat hij de Vader is van het al.

Wie zou U te hoog of naar uw waarde kunnen geloven? Waarheen zal mijn oog zich richten, voor mijn lof? Omhoog, omlaag, naar binnen, of naar buiten? Er is geen weg, geen plaats, geen

enkel schepsel, dat buiten U gelegen is; alles is in U, alles is uit u. Gij geeft alles en Gij neemt niets, want Gij bezit alles en er is niets, dat U niet toebehoort.

Wanneer zal ik U lof zingen? Want het is onmogelijk uw uur en uw tijd te grijpen. En waarom zou ik U lof zingen? Om hetgeen Gij geschapen hebt, of om hetgeen Gij niet geschapen hebt? Om hetgeen Gij geopenbaard hebt, of om hetgeen Gij verborgen hebt gehouden?

En waarmee zou ik U lof zingen? Alsof iets mij toebehoorde! Alsof ik iets eigens bezat! Alsof ik een ander was dan Gij! Want Gij zijt alles wat ik maar kan zijn. Gij zijt alles wat ik maar kan doen. Gij zijt alles wat ik maar kan zeggen. Gij zijt alles, er is niets dan Gij. Zelfs dat wat niet bestaat, zijt Gij. Gij zijt alles wat geworden is, en alles wat niet geworden is. Gij zijt geest, als Gij door de geestziel wordt aanschouwd. Vader, als Gij het wereld-al gestaltenis geeft. God, als U zich als actieve, universele kracht openbaart. De goede, omdat Gij alle dingen hebt gewrocht.

Het ijlste van de materie is lucht.

Het ijlste van de lucht is de ziel.

Het ijlste van de ziel is de geest.

Het ijlste van de geest is God.

HOOFDSTUK 1

HET GODDELIJKE ERVAREN

BESCHOUWING

Er is een eeuwenoude filosofie op basis waarvan je de hoogste vreugde en het opperste geluk duurzaam kunt ervaren. Het is de wijsbegeerte die wordt toegeschreven aan de legendarische Egyptische ingewijde Hermes Trismegistus. Hier gaat het om een verlossende filosofie die is voortgekomen uit universele religie en universele spiritualiteit die direct voortvloeien uit de gnosis, die ook wel wordt aangeduid als de Bron, de Ene, Tao of God.

Al duizenden jaren wordt de zon in vele culturen gezien als een symbool voor de Oerbron (zie bijvoorbeeld lofzang 1). De zon zoals wij die kennen schenkt licht, warmte en leven. Als je jezelf openstelt voor de geestelijke Zon, die ook wel de Zon achter de zon wordt genoemd, word je verbonden met het licht van universele wijsheid, de warmte van alomvattende liefde en het leven van bevrijdende daadkracht.

Wanneer je een weg van innerlijke vernieuwing gaat aan de hand van de gnosis, zijn de geweldige gevolgen die daaruit voortvloeien hooguit te benaderen met woorden, maar zij zijn met geen pen te beschrijven. Als Hermes Trismegistus zich innerlijk verheft, dan spreekt de inwonende geest tot hem: *'Dit is het goede einde voor hen die de gnosis, de kennis van God bezitten, dat zij God worden.'* (Corpus Hermeticum 1:65)

God worden! Dat is natuurlijk geen kleinigheid. Is die formidabele belofte wel juist? Is het niet zeer hoogmoedig wanneer ik ervan uit ga dat ik God kan worden? Het antwoord op beide

vragen luidt: ja! Het fantastische perspectief van godswording dat je wordt getoond in hermetische geschriften is waar, maar tegelijkertijd is het belangrijk dat je beseft dat jij als sterveling – die misschien hooguit honderd jaar op onze planeet zal rondlopen – nooit goddelijk zal worden. Hermes verklaart: *'Het goddelijke is niet sterfelijk; wat sterfelijk is, is niet goddelijk'* .(Corpus Hermeticum 2:45) Het goddelijke kan echter wel in de persoon die jij bent, geboren worden, groeien en werkzaam worden, maar zodra je tracht om je dit innerlijke proces toe te eigenen, trekt het zich terug.

Een mens die enigszins vernieuwd is als gevolg van aanraking door lichtkrachten vanuit de Oerbron, is bescheiden omdat hij weet dat de goddelijke kracht die in hem werkzaam is, en die hij van tijd tot tijd ook ervaart, niet van hem is, maar dat deze hem geschonken is. Hij beseft dat hij in symbolische zin is als een instrument waar soms muziek uit komt als gevolg van hemelse aanraking, en ook dat zijn instrument nog niet goed gestemd is om de harmonie der sferen zuiver te laten weerklinken. Zo iemand verlangt ernaar het wezen van de dingen te begrijpen en daarin onderwezen te worden. Daarom staat hij open voor vermaningen van Hermes Trismegistus, de driemaal grote, de mens in wie de persoonlijkheid, de ziel en de geest een harmonische eenheid vormen, en die daarom geworden is als de Griekse god Hermes: een boodschapper van de goden. Hij laat zich niet afschrikken door de weinig vleierende woorden die Hermes Trismegistus uit liefde tot de mensheid spreekt, maar laat zich er juist door aansporen.

'O, u volkeren, u mensen die uit de aarde zijn geboren en u aan de roes en de sluimer en aan de onwetendheid aangaande God hebt overgegeven, word toch nuchter en houd op u te wentelen in liederlijkheid, betoverd als u bent door een dierlijke slaap. O, u aardgeborenen, waarom hebt u zich aan de dood overgegeven, terwijl u macht hebt de onsterfelijkheid deelachtig te zijn? Kom tot inkeer,

*u die in dwaling wandelt en de onwetendheid als leidsman hebt
aanvaard. Bevrijd u van het duistere licht en neem deel aan de on-
sterfelijkheid, door voor altijd afscheid te nemen van het verderf.*
(Corpus Hermeticum 1:68,69)

Gnosis

De onwetendheid aangaande God waarover Hermes hier spreekt wordt ook wel aangeduid als een gebrek aan gnosis. Het woord gnosis komt uit het Grieks en betekent 'kennis'. Daarmee wordt geen praktische of theoretische kennis bedoeld die ontstaat door betekenis te geven aan informatie die op haar beurt gebaseerd is op gegevens of data. Nee, het gaat hier primair om wijsheid, een innerlijk weten en tegelijkertijd ook om een werkzame kracht die verlicht. De volgende uitspraken van experts op het gebied van gnosis zijn zodanig breed geformuleerd, dat direct duidelijk is dat gnosis universeel is en niet exclusief verbonden aan één religie, spirituele stroming of filosofisch stelsel.

*Gnosis is de kennis des harten of de kennis van het hart.*⁵
(Gilles Quispel)

*Gnosis is de kennis die van en bij God is. Wie deze kennis bezit is
vervuld van al het goede en ontvangt zijn gedachten van God, welke
geheel anders zijn dan die van de massa.*³ (Corpus Hermeticum 11:10)

*Oorspronkelijk was de gnosis de samenvatting van de oer-wijsheid,
de samenbundeling van alle kennis die direct heenwees naar het oor-
spronkelijke, goddelijke leven van een werkelijk onaards-goddelijke
menselijke levensgolf.*⁶ (J. van Rijckenborgh)

*Gnosis is de verlossing van de innerlijke mens; niet van het lichaam,
want het lichaam is vergankelijk, het is niet psychisch, want zelfs
de ziel is uit de vergankelijkheid [...]. Daarom is verlossing pneuma-*

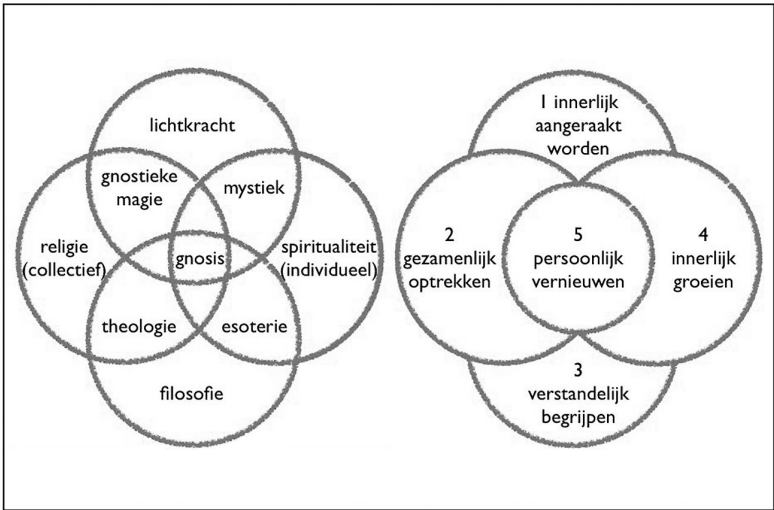
*tisch, dat is: spiritueel. Door gnosis wordt dus de innerlijke spirituele mens geboren.*⁷ (Valentinus)

*Een gnosticus is iemand die heeft leren begrijpen wie wij waren, wat van ons geworden is, en waar wij gevonden worden, waarheen we zo haastig op weg zijn, waarvan we bevrijd worden; wat geboorte is en wat wedergeboorte zeggen wil.*⁸ (Theodotus)

*Gnosis is voor alles een persoonlijke, existentiële zekerheid: ik kom bij God vandaan, ik deel in zijn wezen, naar hem keer ik terug. Het is een verlicht inzicht in de oorsprong, de huidige situatie en de bestemming van de mens.*⁹ (Roelof van den Broek)

Mede op basis van het voorgaande kunnen we het begrip gnosis ook op een andere manier benaderen: als de levende ervaring die voortvloeit uit de synthese van religie, filosofie en spiritualiteit op basis van verbinding met het goddelijke, dat ook wel wordt aangeduid als lichtkracht vanuit de bron van alles. Begrippen als religie en spiritualiteit kunnen gemakkelijk negatieve associaties oproepen als gevolg van de vele karikaturen die we in de samenleving kunnen waarnemen. Hier willen we ze benaderen vanuit de betekenis die volgt uit de oorspronkelijk Latijnse woorden. Religie is dan ‘opnieuw verbinden’ en spiritualiteit verwijst naar ‘betrekking hebbend op de geest’. Met geest wordt hier niet het verstandelijke denken of de ‘mind’ bedoeld, maar een kracht die daar ver bovenuit stijgt en verband houdt met het goddelijke scheppingsplan.

De genoemde synthese van religie, filosofie en spiritualiteit op basis van lichtkracht kunnen we schematisch weergeven als een figuur van vier gelijke cirkels die elkaar deels overlappen (zie afbeelding 1). Het doet denken aan een vierbladige bloem en is tegelijkertijd een zogeheten venndiagram. Venndiagrammen worden sinds het einde van de negentiende eeuw gebruikt in de verzamelingenleer van de wiskunde. Een venndiagram is een

afbeelding 1: dwaal niet langer in de periferie van religie, filosofie en spiritualiteit, maar ga bewust leven uit de kracht van de gnosis

grafische voorstelling van de logische relaties tussen meerdere verzamelingen. Daarmee worden overeenkomsten en verschillen tussen verschillende groepen of concepten geïllustreerd.

Vier domeinen en hun synthese

De vier domeinen en hun synthese hangen samen met vijf aanzichten van het bevrijdende pad en kunnen in de volgende volgorde worden geformuleerd:

1. lichtkracht: innerlijk aangeraakt worden
2. religie: gezamenlijk optrekken (collectief)
3. filosofie: verstandelijk begrijpen
4. spiritualiteit: innerlijk groeien (individueel)
5. gnosis: persoonlijk vernieuwen

In afbeelding 1 worden ook deelverzamelingen tussen twee verzamelingen benoemd:

- de overlap tussen religie en filosofie kunnen we aanduiden als theologie
- de overlap tussen filosofie en spiritualiteit kunnen we aanduiden als esoterie
- de overlap tussen spiritualiteit en lichtkracht kunnen we aanduiden als mystiek
- de overlap tussen lichtkracht en religie kunnen we aanduiden als gnostieke magie

In de volgende hoofdstukken van dit boek worden deze vier ‘deelverzamelingen’ nader toegelicht vanuit het perspectief van het gaan van een authentieke spirituele weg waarop de oude mens procesmatig wordt vervangen door de nieuwe mens. Het viervoudige venndiagram maakt duidelijk dat de lichtkracht essentieel is. Wanneer die ontbreekt, dragen religie, theologie, filosofie, esoterie en spiritualiteit niet bij aan de verwerkelijking van het godsplan, of vertragen dat zelfs. Maar hoe groot de tegenkrachten ook zijn, het zuivere licht zal op den duur altijd overwinnen, omdat het veel krachtiger is dan de duisternis en het valse licht. De gnosis kan zich uitdrukken in de vorm van bepaalde beelden, woordbeelden en klankbeelden in allerlei religies, spirituele stromingen en filosofische stelsels. Het is belangrijk te beseffen dat die vormen niet de gnosis zelf zijn, maar op zijn best bepaalde weerspiegelingen van de gnosis, die het mogelijk maken dat mensen die daar ontvankelijk voor zijn, innerlijk worden aangeraakt en mede daardoor kunnen vernieuwen.⁶ De essentiële waarheid wordt ons niet op een presenteerblaadje aangeboden in de vorm van bijvoorbeeld boeken, cursussen, toespraken of kunstwerken, maar moet door het strevende menselijke bewustzijn en handelende leven veroverd en eigen gemaakt worden door vele ervaringen heen.

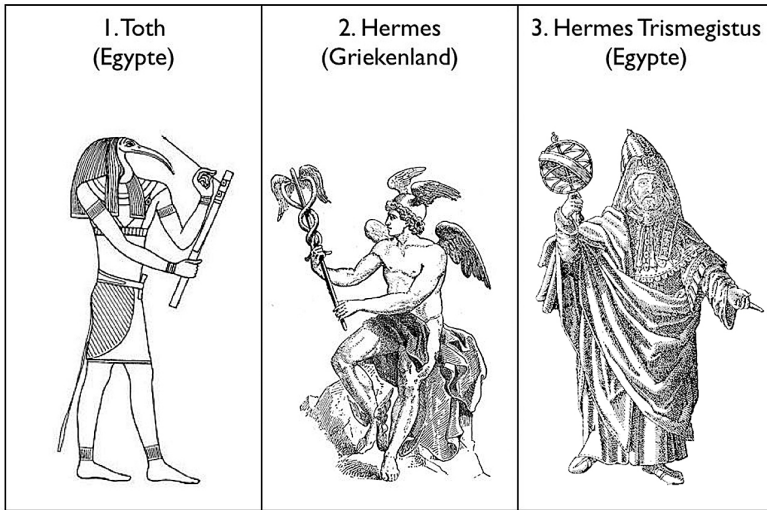
De aard van de verhalen, beschouwingen, gezangen, gebeden, rituelen, muziekstukken, schilderijen, standbeelden en bouw-

werken die ontstaan door de werkzaamheid van de gnosis, worden natuurlijk mede bepaald door de cultuur en het bewustzijn van de mensen op een bepaald moment in een bepaald gebied. Zo wordt er wel gesproken over de Indische gnosis van bijvoorbeeld Krishna, Boeddha en Shankara; de Perzische gnosis van Zarathoestra, de Chinese gnosis van Lao Zi en Zhuang Zi, de Griekse gnosis van Pythagoras, Socrates en Plato; de christelijke gnosis van Jezus en Mani; en natuurlijk de Egyptische gnosis van Hermes Trismegistus.

Promoveren of transfigureren

De geschiedenis van gnostieke bewegingen en gnostici is een reuze interessant vakgebied. In de afgelopen decennia zijn steeds meer academici zich daarmee gaan bezighouden. Op meerdere universiteiten ter wereld kun je daarop afstuderen. Ook kun je daar wetenschappelijk onderzoek doen naar de gnostiek, waarmee je de doctors-titel kunt verkrijgen. Dat kan allemaal heel zinvol en waardevol zijn, maar het is goed te bedenken dat de gnosis niet bedoeld is om er op te promoveren, maar om er op te transfigureren! Om een nieuwe mens te worden. Het is een grote valkuil om de gnosis uitsluitend te plaatsen in het verleden, want de verticale krachtstroom van de gnosis kan op de horizontale tijdlijn alleen maar in het nu bevrijdend werkzaam zijn. Dat gegeven komt treffend tot uitdrukking in het verheven symbool van een Latijns kruis met op het snijpunt een bloeiende roos.

Je wordt geen nieuwe mens door uit te pluizen hoe gnostieke auteurs en groeperingen in het verleden dachten en werkten. Wat is er dan wel voor nodig om een door de geest bezielde mens te worden? De titels van de eerste negen hoofdstukken van dit boek geven daarvan een indruk: het goddelijke ervaren; dimensies onderscheiden; bewust waarnemen, denken en doen; esoterisch onderricht ontvangen; reinigingen realiseren; God lofprij-

afbeelding 2: de legendarische Hermes Trismegistus is de synthese van de Egyptische god Thot en de Griekse god Hermes

zen; geestelijke krachten assimileren; de weg van de godsvrucht gaan; de gnosis verkondigen.

Dat is nogal wat! Hoe doe je dat in de praktijk van je dagelijkse leven? Hermes Trismegistus geeft daarvoor duidelijke handreikingen die in dit boek worden toegelicht. Soms gaat het daarbij om praktische aanbevelingen, maar meestal betreft het uiteenzettingen over het wezen van God, de kosmos en de mens op basis waarvan je jezelf innerlijk kunt verheffen en zo de juiste keuzes kunt maken in je leven.

Wie was Hermes Trismegistus eigenlijk? Historisch is er niets over hem bekend. Hoogstwaarschijnlijk is de driemaal grote Hermes een bedacht personage, een verpersoonlijkte synthese van de Egyptische god Thot – de god van de wijsheid en van het schrift – en de Griekse god Hermes, de boodschapper van de goden die in de Romeinse cultuur Mercurius wordt genoemd (zie afbeelding 2)¹⁰. Hij is het prototype van de mens die vervulling heeft bereikt op de spirituele weg en zich inspant om anderen die daarvoor open staan,

de weg te wijzen en van inzichten en krachten te voorzien. Deze ingewijde is koning, priester en magiër ineen.

Culturele smeltkroes in Alexandrië

Hermes Trismegistus is de hoofdpersoon in geschriften van onbekende en anonieme auteurs in de eerste eeuwen van onze jaartelling in de havenstad Alexandrië in Noord-Egypte, de toenmalige culturele hoofdstad van de Griekse beschaving. Dat was een smeltkroes van vele volken, misschien wel enigszins vergelijkbaar met de heterogene bevolking in huidige grote westerse steden. Het hermetisme kon daar tot ontwikkeling komen door dezelfde wereldomvattende geestelijke impuls die in die tijd ook bijvoorbeeld de verbreiding van het vroege christendom mogelijk maakte. Binnen het hermetisme werd de wijsheid uit oude Egyptische mysteriescholen verbonden met de Griekse filosofie. De meeste hermetische geschriften zijn geschreven in de vorm van een monoloog, waarbij Hermes zich direct richt tot de lezer, of in de vorm van een dialoog, waarin er sprake is van een tweegesprek tussen Hermes en zijn inwonende geest (ook Pyramander of het gemoed genoemd) of tussen Hermes en één van zijn leerlingen: Tat, Asclepius en Ammon. De dialoogvorm is een levendige manier om de gnosis uit te dragen, die in de oudheid al werd toegepast door bijvoorbeeld de Griekse filosoof Plato (427 v. Chr.-347 v. Chr.) in Athene, in de zeventiende eeuw door de protestantse mysticus Jakob Boehme (1575-1624) en in de achttiende eeuw door Karl von Eckartshausen (1752-1803).^{11,12}

De negen hoofdstukken van dit boek zijn vooral gebaseerd op het zogeheten 'Corpus Hermeticum'. Dat is een verzameling van zeventien hermetische verhandelingen die in de tweede en derde eeuw in Egypte zijn geschreven in het Grieks. De verzameling manuscripten werd in de vijftiende eeuw van Istanbul naar Florence gebracht, waar de priester, humanist en neoplatonist

Marsilio Ficino (1433-1499) deze in 1463 in het Latijn vertaalde en publiceerde.

In de zestiende, zeventiende en achttiende eeuw verschenen er gedrukte uitgaven van het Corpus Hermeticum in volkstalen zoals het Duits, Engels, Frans, Italiaans en Nederlands. In 1607 drukte Jacob de Meester in Alkmaar de eerste Nederlandse versie van het Corpus Hermeticum. Een volgende Nederlandse uitgave werd in 1643 gedrukt in Amsterdam in opdracht van uitgever Abraham Willemsz van Beyerland. J. van Rijckenborgh, één van de oprichters van de School van het Gouden Rozenkruis, publiceerde in 1960 een nieuwe Nederlandse versie van het Corpus Hermeticum in de vorm van de vierdelige boekenserie 'De Egyptische Oergnosis en haar roep in het eeuwige nu', die hij voorzag van beschouwingen die hij daarover had gehouden tijdens conferenties op het conferentiecentrum Renova in Bilthoven voor leerlingen van zijn geestesschool.^{1,2,3,4} De Utrechtse hoogleraren kerkgeschiedenis Gilles Quispel en Roel van den Broek publiceerden in 1990 een wetenschappelijk verantwoorde Nederlandse vertaling van het Corpus Hermeticum uit het Grieks die zij hadden gemaakt in opdracht van de Bibliotheca Philosophica Hermetica in Amsterdam.¹³

De citaten uit het Corpus Hermeticum in 'Mysteriën en lofzangen van God, kosmos, mens' zijn ontleend aan de genoemde boekenserie van J. van Rijckenborgh, die begint met de zogeheten Smaragden Tafel of Tabula Smaragdina, een korte, krachtige hermetische en mantramistische meditatietekst, die de basis vormde voor de alchemie, en die in deel 2 van dit boek is opgenomen als lofzang 2.¹ In de beschouwingen wordt er meerdere malen naar verwezen. De negen hoofdstukken van dit boek worden steeds afgesloten met een kort gedeelte uit een hermetisch geschrift uit de Arabische wereld, dat bekend staat als 'Castigatione Animae' en dat in het Nederlands is uitgegeven als 'Vermaning van de ziel'.¹⁶

Inwijden in de mysteriën

Wat wil de Hermes-figuur zoals die optreedt in de hermetische geschriften bereiken? Hij wil zijn toehoorders of lezers inwijden in de mysteriën van God, kosmos, mens. Waarom? Omdat dat werk bijdraagt aan de verwerkelijking van het godsplan en de betrokkenen 'geluk en zaligheid' zullen smaken. Hermes kan niet anders. Hij is het verplicht aan zijn kernwezen dat zich steeds krachtiger openbaart. Hij ontvangt daarvoor ook de kracht, als antwoord op zijn bede tot God, de Vader van alle dingen:

'Neig U tot mij en vervul mij met uw kracht; ik zal met deze genade het licht brengen aan hen van mijn ras die in onwetendheid verkeren, mijn broeders, uw zonen. Ja, ik geloof en betuig met mijn bloed: Ik ga tot het leven en het licht. Wees geprezen, o Vader, uw mens wil met U heilig maken, waartoe Gij hem alle macht gegeven hebt.'
(Corpus Hermeticum 1:73)

Een grote meerderheid van de mensen staat niet open voor de hulp die hen op het spirituele pad wordt aangeboden door vertegenwoordigers van de goddelijke hiërarchie. Dat was zo in de tijd dat de hermetische geschriften tot stand kwamen en dat is vandaag de dag nog steeds zo. Wie nog niet rijp is voor de innerlijke weg, verlangt er nog niet naar om in de wezenlijke dingen te worden onderwezen, begrijpt de hermetische leringen niet en schrikt mogelijk terug voor de consequenties die het gaan van de weg van Hermes heeft voor het persoonlijke leven.

Het voorgaande geeft enig inzicht in het ontstaan van de uitdrukking 'hermetisch gesloten'. Voor degenen die geen enkele affiniteit hebben met de hermetische geschriften, blijven deze als een gesloten boek: ontoegankelijk. Nu is het wel zo dat mensen van nu de hermetische geschriften aanzienlijk beter kunnen begrijpen dan mensen uit de oudheid, of zelfs mensen van enkele tientallen jaren geleden. De mensheid als geheel heeft

in de afgelopen decennia een flinke bewustzijns groei doorge-
maakt. Het vermogen om abstract te denken is toegenomen en
het algemene bewustzijnsniveau is gestegen. Sleutels tot begrip
van hermetische teksten worden steeds meer gemeengoed en
worden zelfs uitgedragen op social media.

De hermetische gnosis is bij uitstek geschikt om de eenheid
tussen mensen onderling en tussen mensen en andere levens-
golven op aarde te bevorderen, want zij sluit niets of niemand
uit. Hermes zegt tot zijn leerling Asclepius, die hij beschouwt als
een genezer in wording: *'Alle schepselen zijn in God! Ze zijn van
hem afhankelijk; of zij zich nu door stoflichamen openbaren, of zich
als zielewezen verheffen, of door de geest levend zijn gemaakt, dan
wel in het dodenrijk opgenomen, zij zijn allen in God.'*

(Corpus Hermeticum 11:6)

Wie of wat is dan God? Alles wat we over God zeggen of schrijven
is beperkt en daardoor niet volledig juist. Dat wordt prachtig ver-
woord in de eerste regels van de Daodejing die wordt toegeschre-
ven aan Lao Zi, de ingewijde die waarschijnlijk omstreeks de zesde
eeuw voor Christus leefde en werkte in China:¹⁴ *'Kon Tao uitgezegd
worden, dan zou het de eeuwige Tao niet zijn; kon de naam genoemd
worden, dan zou het de eeuwige naam niet zijn'*. In sommige stro-
mingen van het vroege gnostieke christendom werd dat ook zo
gezien. Dat komt heel poëtisch tot uitdrukking in bijvoorbeeld
de lofzang in het geheime boek van Johannes (zie lofzang 3). Het
woord GOD wordt tegenwoordig wel gezien als een acroniem van
de letters G, O en D, die staan voor de generator of schepper, de
onderhouder of operator en de destructor of vernietiger. Deze
gedachte is gebaseerd op de hindoeïstische drie-eenheid van de
goden Brahma (*de schepper*), Vishnoe (*de onderhouder*) en Shiva
(*de vernietiger*).¹⁵ In eerste instantie lijkt het vernietigende aspect
van de godheid in strijd met de gedachte dat God liefde is, maar
na nauwkeurige overdenking blijkt dat dit er toch echt bij hoort.

Eeuwig scheppen

Alles wat een begin heeft, heeft ook een einde. Vernietiging heft kristallisaties op en maakt nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Alles wat bestaat, wordt voortdurend herschape[n]. Hermes zegt daarom: *'De schepper zou de eeuwige niet zijn als hij niet eeuwig scheidt: in de hemel, in de lucht, op de aarde, in de diepte, in alle delen van het universum, in het heelal, in datgene wat is en in datgene wat niet is.'* (Corpus Hermeticum 8:26)

Volgens de hermetische wijsbegeerte is God echter veel meer dan de generator, onderhouder en destructor. Dat blijkt wel uit de volgende zeven karakterisering[en], die veel ruimte open laten voor het mysterie en die tegelijkertijd het overdenken meer dan waard zijn.

U moet God zo zien: alles wat is, houdt hij als gedachten in zich besloten: de wereld, zichzelf, het al. (Corpus Hermeticum 2:77)

Daar de schepper een altijd werkzame kracht is, is het hem niet genoeg wezens geschapen te hebben. Hij neemt ze ook onder zijn hoede. (Corpus Hermeticum 2:27)

Daar God geheel alleen handelt, is hij steeds inwonend in zijn werken, en is hij zelf wat hij voortbrengt, zowel schepper als schepping. Want indien zijn schepselen los van hem zouden staan, zouden zij ineerstorten, en onvermijdelijk te gronde gaan, omdat zij geen leven in zich zouden hebben. (Corpus Hermeticum 2:56)

In het al is er niets dat God niet is. Daarom kan men God niet omschrijven met begrippen van grootte, plaats, eigenschap, vorm of tijd: want God is het al en als zodanig is hij in alles en omvat hij alles. (Corpus Hermeticum 30:50)

Als u uzelf niet gelijk maakt aan God, kunt u hem niet begrijpen:

want alleen het gelijke begrijpt het gelijke. (Corpus Hermeticum 2:78)

Wat is God? Het nimmer afwijkende, onveranderlijk-goede.
(Corpus Hermeticum 5:63)

God is niet de rede, maar de bestaansgrond van de rede; hij is niet de adem, maar de bestaansgrond van de adem; hij is niet het licht, maar de bestaansgrond van het licht. (Corpus Hermeticum 6: 37)

Deze uitspraken van Hermes zijn niet zomaar wat beschouwend opmerkingen, maar ideeën die gedragen worden door een diep ervaringsweten. Inzicht in het goddelijke en het goddelijke plan is belangrijk, maar niet voldoende. Er dient bij een discipel van Hermes sprake te zijn van een diep verlangen, want op basis daarvan kan er een vruchtbare relatie ontstaan tussen de mens en God. In hoofdstuk 1 van *Vermaning van de ziel* zegt Hermes tot ons: ¹⁶

'Als de maker niet rechtstreeks zichtbaar is, kunnen wij hem benaderen door middel van zijn werken. Zo kunnen wij ons ook bezinnen op de schepper van het al, door zijn werken, en op de werken van het noodlot. Ik vraag u, o ziel, bezin u op alles, of het nu waargenomen wordt door het denken of door het gevoel. En weet dat het waarlijk existierende, de eerste oorzaak, het volle licht, u de mogelijkheid schenkt de innerlijke aard van de dingen en hun subtiele verschillen te kennen. Kortom, de gnosis. Alle dingen zijn in verhouding tot hem afzonderlijk, maar zij zijn geen deel van hem. Hij echter is het universele, niet de som van alles. Denk hierover na, o ziel, en bevrijd u van de onreinheid in de natuur. Wees nederig en verlang naar hem, de bron en vader van het goede, de wortel en schepper van het denkvermogen, de schenker van leven en wijsheid. Hij die alleen goedheid en genade is, opdat u deel zult krijgen aan het leven, en geluk en zaligheid zult smaken.' (Vermaning van de ziel, hoofdstuk 1)

Literatuurverwijzingen

1. J. van Rijckenborgh, De Egyptische Oergnosis deel 1, Haarlem, Rozekruis Pers, 2007
2. J. van Rijckenborgh, De Egyptische Oergnosis deel 2, Haarlem, Rozekruis Pers, 1983
3. J. van Rijckenborgh, De Egyptische Oergnosis deel 3, Haarlem, Rozekruis Pers, 2013
4. J. van Rijckenborgh, De Egyptische Oergnosis deel 4, Haarlem, Rozekruis Pers, 2017
5. God is geestig – Gilles Quispel: een eerbetoen aan de hermetische gnosis, symposionreeks 38, Haarlem, Rozekruis Pers, 2017
6. J. van Rijckenborgh en Catharose de Petri, De universele gnosis, Haarlem, Rozekruis Pers, 1992
7. De Nag Hammadi-geschriften, vertaald en ingeleid door Jacob Slavenburg en Willem Glaudemans, Utrecht, VBK Media, 2004
8. Elaine Pagels, De gnostische evangeliën – over de onderdrukking van de eerste ketters, en het verhaal dat niet in de Bijbel mocht komen, Utrecht, Servire, 2005
9. De dans van het al – ‘Gnosis in de oudheid, licht op Nag Hammadi nu’, symposionreeks 24, Haarlem, Rozekruis Pers, 2010
10. De wijsheid van Hermes, symposionreeks 18, Haarlem, Rozekruis Pers, 2008
11. Jacob Boehme, Over het bovenzinnelijke leven, Haarlem, Rozekruis Pers, 1998
12. Karl von Eckartshausen, De magische krachten van de natuur, Haarlem, Rozekruis Pers, 1992
13. R. van den Broek en G. Quispel, Corpus Hermeticum, Amsterdam, In de Pelikaan, 1990
14. Elly Nooyen, Mysteriën van Tao en de Daodeding – negen taoïstische thema’s en Lao Zi’s meesterwerk door Henri Borel, Haarlem, Rozekruis Pers, 2017
15. Brahma, Vishnoe, Shiva – de herschepping van de mens, symposionreeks 26, Haarlem, Rozekruis Pers, 2011
16. Vermaning van de ziel, Hermes Trismegistus, crystalserie 1, Haarlem, Rozekruis Pers, 1993
17. Catharose de Petri, Het zegel der vernieuwing, Haarlem, Rozekruis Pers, 1985
18. J. van Rijckenborgh, De alchemische bruiloft van Christiaan Rozenkruis, deel 1, Rozekruis Pers, 1988

19. Ficino – brug naar de hermetische gnosis, symposionreeks 38, Haarlem, Rozekruis Pers, 2001
20. Pico della Mirandola, Rede over de menselijke waardigheid, Groningen, Historische Uitgeverij Groningen, 2008
21. Frances Yates, Giordano Bruno en de hermetische traditie, Nieuwerkerk aan den IJssel, Milinda uitgevers, 2010
22. W.J. Hanegraaff and R.M. Bouthoorn, Lodovico Lazzarelli (1447-1500): the hermetic writings and related documents, Tempe, Arizona Center for medieval and renaissance studies, 2005
23. David Kolb, Experimental learning – experience as the source of learning and development, Upper Saddle River (New Jersey), FT Press, 1983
24. Lucas Derks & Jaap Hollander, Essenties van NLP – sleutels tot persoonlijke verandering, Utrecht, Servire uitgevers, 1996
25. P.D. Ouspensky, Op zoek naar het wonderbaarlijke – Gurdjieff's leer, Nieuwerkerk aan den IJssel, Milinda Uitgevers, 1994
26. Jakob Boehme, Aurora, Haarlem, Rozekruis Pers, 2018
27. Daniel Pink, Een compleet nieuw brein – waarom de rechter hersenhelft ons succesvoller maakt, Amsterdam, Business Contact, 2009
28. Thomas S. Kuhn, The structure of scientific revolutions, Chicago, University of Chicago Press, 1962
29. George Parker, Het grote boek van de creativiteit – waar een wil is ontstaat een weg, Amsterdam, Archipel, 2004
30. Bijbel, de herziene Statenvertaling, Heerenveen, Jongbloed, 2016
31. David R. Hamilton, Het is de gedachte die telt – de kracht van denken, voelen en vertrouwen, Deventer, Ankh-Hermes, 2006
32. Tobias Churton, Geschiedenis van de gnosis, Utrecht, Stichting Teleac, 1989
33. James Robinson, The Nag Hamadi library in English – the definitive translation of the gnostic scriptures, Harper Collins, 2001
34. Gnosis – de derde component van de Europese cultuurtraditie, red. G. Quispel, Haarlem, Rozekruis Pers, 2005
35. 50 jaar Nag Hammadi en nu? – symposiumbundel, Deventer, Ankh-Hermes, 1996
36. George R.S. Mead, Zegezangen van Hermes' Gnosis, Haarlem, Rozekruis Pers, 2009
37. Peter Huijs, Geroepen door het wereldhart – een beschouwing over het ontstaan en de ontwikkeling van de geestesschool van het Gouden Rozenkruis en haar stichters J. van Rijckenborgh en Catharose de Petri, Haarlem, Rozekruis Pers, 2009
38. J. van Rijckenborgh, De gnostieke mysteriën van de Pistis Sophia – beschouwingen bij boek I van de Pistis Sophia, Haarlem, Rozekruis Pers, 1991

39. Het Evangelie van de Pistis Sophia, Haarlem, Rozekruis Pers, 2002
40. J. van Rijckenborgh, De gnosis in actuele openbaring, Haarlem, Rozekruis Pers, 1980
41. Karl von Eckartshausen – hoe de rede ons God verklaart, symposionreeks 14, Haarlem, Rozekruis Pers, 2005
42. Karl von Eckartshausen, Enkele woorden uit het binnenste, Haarlem, Rozekruis Pers, 1993
43. Woldemar von Uxkull, Egyptische Mysteryën – inwijding in de esoterische tarot, Schors, 1988
44. De gâthâ's van Zarathoestra, vertaald en bewerkt door G.J.A. van Dantzig, Deventer, Ankh-Hermes, 1978
45. Levi Dowling, Het Aquarius Evangelie van Jezus de Christus – een boodschap voor het waterman tijdperk, Amsterdam, Schors, 2015
46. Mani, de levende – de gave van het licht, symposionreeks 18, Haarlem, Rozekruis Pers, 2005
47. Mani's Lichtschat – een bloemlezing uit Manichese teksten, Haarlem, Rozekruis Pers, 1997
48. J. van Oort, De Keulse Mani, Amsterdam, In de Pelikaan, 2005
49. Hans Wilbrink, Leven en werk van Hildegard von Bingen, Heeswijk, Abdij van Berne, 2018
50. Robert Fludd – in uw licht zullen wij het licht aanschouwen, symposionreeks 9, Haarlem, Rozekruis Pers, 2004
51. Dio Raman, De hermetische tarot – de 22 treden van het menselijk bewustzijn, Deventer, Ankh-Hermes, 1976
52. Anodea Judith, Handboek chakrapsiychologie – zelfverwerkelijking in zeven stappen, Haarlem, Altamira-Brecht, 2003
53. J. van Rijckenborgh, De komende nieuwe mens, Haarlem, Rozekruis Pers, 1999
54. Charles Poncé, Kabbalah – achtergrond en essentie, Deventer, Ankh-Hermes, 1988
55. Catharose de Petri, Het Gouden Rozenkruis, Haarlem, Rozekruis Pers, 1985
56. J. van Rijckenborgh, Roeping en magie van de kunst, Tijdschrift Pentagram 2004-5
57. Konrad Dietzfelbinger, Pythagoras, Haarlem, Rozekruis Pers, 2013
58. Erik Scherder, Singing in the brain – over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen, Amsterdam, Atheneum – Polak & Van Gennep, 2018
59. Soefi-meesters van de liefde, Rumi en Hafez – Perzische bevrijdingslyriek voor het hart, symposionreeks 34, Haarlem, Rozekruis Pers, 2015
60. Rabindranath Tagore, Wij-zangen – vertaald door Frederik van Eeden, Deventer, Ankh-Hermes, 1969

61. Roland van Vliet, *Wie denken de mensen dat ik ben? – Christologie van de liefde*, Zeist, Christofoor, 2005
62. Joke J. Hermsen, *Kairos – een nieuwe bevlogenheid*, Amsterdam, de Arbeiderspers, 2014
63. J. van Rijckenborgh, *Elementaire wijsbegeerte van het Moderne Rozenkruis*, Haarlem, Rozekruis Pers, 1981
64. Elaine Pagels, *The gnostic Paul – gnostic exegesis of the Pauline letters*, Philadelphia, Trinitu Press International, 1975
65. Jacob Slavenburg, *De oerknal van het christendom – veelkleurig perspectief van een impuls*, Haarlem, Rozekruis Pers, 2003
66. Konrad Dietzfelbinger, *Mysteriescholen – van het oude Egypte via het oerchristendom tot aan de rozenkruisers in deze tijd*, Deventer, Ankh-Hermes, 2000
67. Rudolf Meyer, *Het mysterie van de graal – een verborgen stroming in het christendom*, Rotterdam, Christofoor, 1980
68. *Het Rozenkruis en het mysterie van de graal*, symposionreeks 9, Haarlem, Rozekruis Pers, 2003
69. Chrétien de Troyes, *Parsival – de geschiedenis van de graal*, Zeist, W. de Haan, 1960
70. Wolfram von Eschenbach, *Parzival*, Bremen, Schünemann Verlag, 1977
71. Benita Kleiberg, *Het graalmysterie van Parzival – verborgen lichtader uit een ver verleden van haar bedekking ontdaan*, Haarlem, Rozekruis Pers, 2006
72. Max Heindel, *De mysteriën der grote opera's*, Amsterdam, W.N. Schors, 1979
73. *De graal en het Rozenkruis*, crystalserie 9, Haarlem, Rozekruis Pers, 2002
74. J. van Rijckenborgh en Catharose de Petri, *De Chinese Gnosis*, Haarlem, Rozekruis Pers, 1988
75. Frithjof Shuon, *De innerlijke eenheid van de religies*, Rotterdam, Synthese, 2017
76. Max Stibbe, *Mensentypen*, Zeist, Christofoor, 1995
77. W.F.Veldman, *Mensen en planeten – een kosmisch georiënteerde psychologie*, Zeist, Christofoor, 1993
78. *De hermetische gnosis in de loop der eeuwen – onder redactie van Gilles Quispel*, Haarlem, Rozekruis Pers, 2003
79. Yuval Noah Harari, *Homo Deus – een kleine geschiedenis van de toekomst*, Amsterdam, Thomas Rap, 2017
80. A.G.E. Blake, *The intelligent enneagram*, Boston & London, Shambhalla, 1996
81. J. van Rijckenborgh, *Het Nuctemeron van Apollonius van Tyana – verklaard door J. van Rijckenborgh*, Haarlem, Rozekruis Pers, 1992

82. J. van Rijckenborgh, De alchemische bruiloft van Christiaan Rozenkruis – deel 1, Haarlem, Rozekruis Pers, 1988.
83. J. van Rijckenborgh, De roep der rozenkruisers broederschap, Haarlem, Rozekruis Pers, 1985
84. J. van Rijckenborgh, Het christelijke inwijdingsmysterie – Dei gloria intacta, Haarlem, Rozekruis Pers, 2005
85. Alinda van Ackooy, Through the alchemical looking glass, thesis, University of Amsterdam, 2016
86. J. van Rijckenborgh en Catharose de Petri, De nieuwe mercuriusstaf, Haarlem, Rozekruis Pers, 1997
87. Paul Carus, Het evangelie van Boeddha, Deventer, Ankh-Hermes, 1983
88. H.P. Blavatsky, De stem van de stilte, Den Haag, Theosophical University Press, 2009
89. Jacob Boehme, De roede des drijvers, crystalserie 7, Haarlem, Rozekruis Pers, 2000
90. Catharose de Petri, Transfiguratie, Haarlem, Rozekruis Pers, 1995
91. William Atkinson, De Kybalion, Fountain of inspiration, 2015
92. Jaap Ruseler, Het mysterie rond Francis Bacon – Was hij Shakespeare? Beïnvloedde hij de denkwereld van de klassieke rozenkruisers?, Haarlem, De Morgenster, 2018
93. Z.W. Leene, De vuurgloed van de ontstijging, Haarlem, Rozekruis Pers, 2012
94. Peter Huijs, Gnosis – stromen van licht in Europa, Haarlem, Rozekruis Pers, 2006
95. Over de terugkeer tot de oorsprong – Het geheime boek van Johannes, crystalserie 4, Haarlem, Rozekruis Pers, 1996
96. Tijdschrift Pentagram, Haarlem, Rozekruis Pers, 1979-1
97. Groot nieuws Bijbel met deuterokanonieke boeken – vertaling in omgangstaal, Haarlem, Nederlands Bijbelgenootschap, 1983
98. Karl von Eckartshausen, De magische krachten van de natuur, Haarlem, Rozekruis Pers, 1992
99. Henry van Dyke, De vierde wijze uit het oosten, 's-Gravenhage, East-West Publications, 1987
100. J. van Rijckenborgh, De alchemische bruiloft van Christiaan Rozenkruis – deel 2, Haarlem, Rozekruis Pers, 1988
101. Mikhaïl Naimy, Gesprek met de Ander, Haarlem, Rozekruis Pers, 2003

DE SPIRITUELE TEKSTEN BIBLIOTHEEK

De boeken van de Spirituele teksten bibliotheek zijn ontwikkeld als handreikingen voor mensen van de 21ste eeuw die zich oriënteren op een weg van geestelijke bewustwording en vernieuwing. Ze zijn gebaseerd op zorgvuldig geselecteerde klassieke spirituele teksten en beschouwingen daarover vanuit het Rozenkruis.

Eerste boek: 180 p. / isbn 978 90 6732 433 4

SPIRITUELE KERST — HANDREIKING VOOR BEZINNING EN BEZIELING RONDOM KERSTMIS EN OUD EN NIEUW

Door ANDRÉ DE BOER en TANJA ROZEMA

Het goddelijke kan in de mens geboren worden en groeien. De kerstperiode is ideaal om je te verdiepen in die processen, want de poorten van de kosmos staan wijd open gedurende de heilige dagen en nachten. Beleef die bijzondere tijd van het jaar. Laat je raken door diepzinnige verhalen uit het Aquarius evangelie.

Tweede boek: 224 p. / isbn 978 90 6732 446 5

SPIRITUELE PASEN EN PINKSTEREN — HANDREIKING VOOR BEZINNING EN BEZIELING BETREFFENDE DE OPSTANDING VAN DE INNERLIJKE MENS

Door ANDRÉ DE BOER en TANJA ROZEMA

Ieder mens is geroepen om eens de dood te overwinnen, om een onvergankelijk geestelijk lichaam op te bouwen dat ook bekend staat als het opstandingslichaam, verheerlijkt lichaam of gouden bruiloftskleed. Ervaar en begrijp de diepe wijsheid in oeroude verhalen over opstanding, hemelvaart en Pinksteren.

Derde boek: 284 p. / isbn 978 90 6732 449 6

MYSTERIËN EN SYMBOLEN VAN DE ZIEL — EEN DOOR DE GEEST BEZIELDE MENS WORDEN

Door ANDRÉ DE BOER

Weet je wat je kunt doen als je je diepste zelf tot ontplooiing wilt laten komen? Contemplatieve en esoterische tradities uit het oosten en het westen leren hoe je het onuitsprekelijke kunt ervaren, en liefde en wijsheid sterker kunt laten stralen in de wereld. Bezin je op universele mysteriewijsheid en ontwikkel gevoel voor symbolen.

Vierde boek: 184 p. / isbn 978 90 6732 458 8

**MYSTERIËN VAN TAO EN DE DAODEJING – NEGEN TAOÏSTISCHE THEMA'S
EN LAO ZI'S MEESTERWERK DOOR HENRI BOREL**

Door ELLY NOOYEN

Als je in contact wilt komen met de transformerende kracht die uitgaat van Tao, is het goed om over enige basiskennis te beschikken. Maak jezelf vertrouwd met begrippen als Tao, Teh en woe wei, en ontdek wat deze voor jou in de praktijk kunnen betekenen. Laat je inspireren door de Daodejing van Lao Zi.

Vijfde boek: 328 p. / isbn 978 90 6732 461 8

**MYSTERIËN EN UITDAGINGEN VAN GEBORTE, LEVEN EN DOOD – EEN
NIEUWE MENS WORDEN**

Door ANDRÉ DE BOER en RENÉ STEVELINK

Waarom ben ik geboren? Na mijn dood vergaat mijn lichaam, maar wat gebeurt er dan met mijn bewustzijn? De wezenlijke vraag is niet of er leven bestaat na de dood, maar of je werkelijk levend bent voor de dood. Leef in het vlamme heden als in een dagelijks feest. Ga de eeuwige vrijheid, die je liefdevol wenkt, binnen!

Zesde boek: 252 p. / isbn 978 90 6732 466 3

**MYSTERIËN EN LOFZANGEN VAN GOD, KOSMOS, MENS –
HET GODSPAN VERWERKELIJKEN**

Door ANDRÉ DE BOER

Wat is de bron van alle leven? Hoe kun je daar contact mee maken? Wat kun je doen om bezielde te raken door een groots perspectief dat vreugde schenkt? Dwaal niet langer in de periferie van religie, filosofie en spiritualiteit, maar ga leven vanuit je diepste kern in de kracht van de universele gnosis. Verken de inwijdingsweg die al vele eeuwen bekend staat als 'de weg der sterren'.

Geef je e-mail door voor gratis spirituele online-programma's

PENTAGRAM BOEKWINKEL en ROZEKRUIS PERS hebben primair een ideële doelstelling: levende spiritualiteit bevorderen via boeken, e-books, luisterboeken, muziek-CD's, boekgerelateerde activiteiten, websites, nieuwsbrieven en online-programma's.

We hechten er veel waarde aan om kennis en ervaring op het gebied van spirituele bewustwording en vernieuwing beschikbaar te stellen aan een zo groot mogelijke groep mensen die daar ontvankelijk voor zijn. Daarom bieden we veel gratis aan.

Een groot deel van de communicatie over ons werk verloopt via e-mail. Meld je aan op www.spiritueleteksten.nl en ontvang kosteloos onder andere:

- ❖ gesproken teksten van de online programma's;
- ❖ uitnodigingen voor boekgerelateerde activiteiten zoals lezingen, cursussen, verdiepingskringen en symposia;
- ❖ informatie over boeken die in de belangstelling staan in de vorm van elektronische nieuwsbrieven en catalogi.

School van het rozenkruis

In alle grote wijsheidstradities is het beeld aanwezig dat er één bron is van leven, wijsheid en liefde. Deze bron heeft vele namen: de Ene, Tao, Brahma, de Onkenbare, Schepper, Vader-Moeder, God. De School van het Gouden Rozenkruis – internationaal bekend als het Lectorium Rosicrucianum – wordt gevormd door mensen die deze bron in zichzelf ontdekken, zich er door laten voeden en veranderen, en die dit geluk graag met anderen willen delen.

Dit boek 'Mysteriën en symbolen van de ziel' is ontwikkeld binnen de School van het rozenkruis. Deze non-profit organisatie richt zich op het bevorderen van spirituele bewustwording en vernieuwing. Zij is gesticht in 1924 in Haarlem in Nederland en beschikt over meer dan tweehonderd vestigingen in ongeveer veertig landen.

Het Lectorium Rosicrucianum is een moderne geestesschool die wortelt in een oeroude traditie van mysteriescholen, die aansluit bij de impuls van de klassieke rozenkruisers uit de zeventiende eeuw, en die zich vooral baseert op het gnostiek-christelijke en hermetische gedachtegoed. De oprichters – J. van Rijckenborgh (1896-1968) en Catharose de Petri (1902-1990) – hebben tientallen boeken geschreven die worden uitgegeven door Rozenkruis Pers in Haarlem.

Steeds worden nieuwe initiatieven ontplooid om belangstellenden, leden en leerlingen van nu mogelijkheden te bieden om een door de geest bezielde mens te worden: boeken, tijdschriften, online-programma's, lezingen, thema-bijeenkomsten, symposia, cursussen, tempeldiensten en conferenties. Voor jeugd en jongeren van 6 t/m 18 jaar bestaat er een uitgebreid jeugdwerk waarin vier leeftijdscategorieën worden onderscheiden.

Wil je meer weten over de School van het rozenkruis of de weg van geest-ziele-ontwikkeling? Ga dan naar www.rozenkruis.nl en geef je e-mail door om regelmatig waardevolle informatie te ontvangen. Uiteraard ben je van harte welkom op de activiteiten die in vele plaatsen worden georganiseerd.

Dwaal niet langer in de periferie, maar ga leven vanuit je diepste kern in de kracht van de universele gnosis

Wat is de bron van alle leven? Hoe kun je daar contact mee maken? Wat kun je doen om bezield te raken door een groots perspectief dat vreugde schenkt? Dergelijke vragen staan centraal in het eerste deel van dit boek. Ze worden belicht vanuit de rijke traditie van het Rozenkruis aan de hand van klassieke teksten die worden toegeschreven aan een legendarische Egyptische ingewijde: Hermes Trismegistus.

Het tweede deel van dit boek bestaat uit 22 lofzangen uit de spirituele wereldliteratuur, waardoor je jezelf kunt laten inspireren.

Volgens de driemaal-grote Hermes dwaalt de mensheid omdat zij de onwetendheid als leidsman heeft aanvaard. In geschriften die aan hem worden toegeschreven, leert hij je hoe je kunt komen tot gnosis, tot innerlijk weten vanuit je diepste wezen. Dat is de basis waarop je kunt vernieuwen naar geest, ziel en persoonlijkheid.

Daarbij gaat het om een veelomvattend vernieuwingsproces dat transfiguratie wordt genoemd.

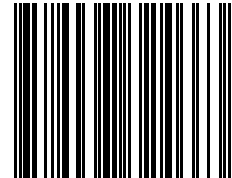
De wijsheid van Hermes is een sublieme synthese van religie, filosofie en spiritualiteit, die voortvloeit uit een innerlijk aangeraakt zijn.

Hermes verklaart dat God, de kosmos en de mens onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden en legt uit wat dat betekent voor het leven van de mensen. Verdiep je in die bevrijdende levensvisie en onderzoek wat dat met je doet.

De vraag of God bestaat is niet zo belangrijk, want het is evident dat er een oerbron is waaruit alles voortkomt, die alles voedt en waartoe alles terugkeert. Veel belangrijker is de vraag of jij werkelijk bestaat. Het werkelijke in je - dat wil zeggen het onsterfelijke en goddelijke in je - slaapt misschien nog, maar het kan ontwaken en groeien als je in je dagelijkse leven een weg van spirituele bewustwording en vernieuwing gaat. Verken negen aspecten van die universele inwijdingsweg, die al vele eeuwen bekend staat als 'de weg der sterren'.

- 1 het goddelijke ervaren
- 2 dimensies onderscheiden
- 3 bewust waarnemen, denken en doen
- 4 esoterisch onderricht ontvangen
- 5 reinigingen realiseren
- 6 God lofprijzen
- 7 geestelijke krachten assimileren
- 8 de weg van de godsvrucht gaan
- 9 de gnosis verkondigen

ISBN 978-90-6732-466-3

9 789067 324663 >